

Sygn. akt II Ca 687/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Beata Stachowiak

Sędzia SO Monika Kuźniar

Sędzia SO Katarzyna Wręczycka (spr.)

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2013r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko (...) S.A. we W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzebnicy

z dnia 25 marca 2013r.

sygn. akt I C 626/12

I. oddala apelację;

II. nie obciąża powódki kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 687/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Trzebnicy w pkt I oddalił powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Natomiast w pkt II postanowiono nie obciążać powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony pozwanej.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł o następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 14 kwietnia 2007 r. poprzednik prawny strony pozwanej – (...) Sp. z o.o. we W. – wniósł do Sądu Rejonowego w Oławie pozew przeciwko A. S. o zapłatę kwoty 7.553,30 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu żądania spółka (...) Sp. z o.o. wskazała, że w dniu 9 listopada 2006 r. A. S. zobowiązała się wobec niej do spłaty zadłużenia wynikającego z umowy kredytu zawartej w dniu 9 października 2001 r. z (...) Bankiem S.A. we W.. W dniu 17 kwietnia 2007 r. Sąd Rejonowy w Oławie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, którym nakazał A. S., aby zapłaciła (...) Sp. z o.o. we W. kwotę

7.553,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 kwietnia 2007 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 1.312,00 zł. Powyższy nakaz został doręczony osobiście A. S. w dniu 25 kwietnia 2007 r.

A. S. nie wniosła zarzutów od nakazu zapłaty z dnia 17 kwietnia 2007 r. W dniu 27 czerwca 2007 r. nakazowi zapłaty z dnia 17 kwietnia 2007 r. nadana została na wniosek wierzyciela – (...) Sp. z o.o. – klauzula wykonalności. W dniu 25 maja 2010 r. spółka (...) Sp. z o.o. złożyła u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Trzebnicy Michała Nazima wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie nakazu zapłaty z dnia 17 kwietnia 2007 r.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Żarach II Wydziału Karnego z dnia 30 września 2010 r. (II K 1346/10) A. S. została uznana za winną tego, że w dniu 9 października 2001 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz uzyskania kredytu bankowego, złożyła stwierdzające nieprawdę, uprzednio podrobione zaświadczenie o zatrudnieniu i dochodach, po czym usiłowała zawrzeć z przedstawicielem Banku (...) S.A. (obecnie (...) Banku S.A.) umowę kredytu na zakup ratalny okien, i doprowadzić w ten sposób bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 2.810,00 zł – tj. czynu z art. 286 § 1, 270 § 1 i art. 297 § 1 w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd ten wskazał, iż podstawę prawną żądania pozwu stanowił przepis art. 840 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, w szczególności jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, że powództwo podlegało oddaleniu, gdyż okoliczności, na które powołuje się powódka – manipulacje, do jakich miało dojść przy zawieraniu przez nią umowy kredytu z (...) Bankiem S.A. w 2001 r. – miały miejsce **przed powstaniem tytułu egzekucyjnego** (nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Oławie w dniu 17 kwietnia 2007 r.). Powódka twierdzi, że została oszukana przez pośrednika kredytowego, który przejął środki z kredytu, jaki miał jej zostać wypłacony przez (...) Bank S.A. (wówczas Bank (...) S.A.) na zakup okien. Powódka przemilczała w pozwie, że przy okazji załatwiania powyższego kredytu sama dopuściła się przestępstwa – przedłożyła bowiem podrobione zaświadczenie o zarobkach. Jak można wnosić z zeznań A. S., to obawa przed ujawnieniem jej własnego czynu powstrzymała powódkę najpierw przed dochodzeniem swoich roszczeń od nieuczciwego pośrednika, następnie zaś – przed podjęciem obrony w procesie wytoczonym przez F. (...) (tutaj wprawdzie powódka tłumaczyła się brakiem pomocy prawnika). Nie zmienia to faktu, że wszystkie powoływane obecnie okoliczności powódka mogła zgłosić w procesie przed Sądem Rejonowym w Oławie, składając zarzuty od nakazu zapłaty. Podnoszenie zarzutów dotyczących źródła zobowiązania powódki (umowy kredytowej) dopiero w powództwie przeciwegzekucyjnym jest oczywiście spóźnione.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że powódka dopuściła do powstania i uprawomocnienia się niekorzystnego dla niej orzeczenia, gdyż obawiała się ujawnienia popełnionego przez siebie oszustwa kredytowego. Dopiero po skazaniu jej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żarach podjęła próbę kwestionowania nakazu zapłaty z dnia 17 kwietnia 2007 r. W postępowaniu o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności Sąd nie może jednak badać zasadności tytułu egzekucyjnego będącego prawomocnym orzeczeniem sądowym.

Orzeczenie o kosztach zawarte w pkt II wyroku Sąd Rejonowy oparł na zasadzie przepisu art. 102 k.p.c. mając na względzie trudną sytuację życiową powódki.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła powódka zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie. Zarzuciła, że po wydaniu nakazu zapłaty powstały dowody, które jednoznacznie stwierdzają, że kredyt powódce nie został udzielony, gdyż to pośrednik – sprzedawca zagarnął pieniądze wypłacone w ramach udzielonego kredytu. Wskazała, że jako konsument w takim przypadku nie ponosi odpowiedzialności za wybór sprzedawcy – pośrednika, który działał w imieniu banku. Zarzuciła, że Sąd Rejonowy nie przeprowadził wnioskowanego dowodu z akt Sądu Rejonowego w Żarach (sygn. akt II K 1346/10) i z tego względu wyrok powinien zostać uchylony.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia mają pełne odzwierciedlenie w materiale dowodowym sprawy, ocenionym przez Sąd w zgodzie z zasadą swobodnej oceny dowodów, są prawidłowe i tym samym, Sąd Okręgowy podzielił je, podobnie jak wysnute z nich wnioski prawne.

Odnosząc się do zarzutów apelującej, Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazuje, iż zasadność powództwa z art. 840 k.p.c. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości ocenia się według stanu rzeczy w chwili orzekania (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 1976 r. sygn. akt III CZP 18/76 OSNC 1976/9/195), a tytuł wykonawczy w postaci prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 17 kwietnia 2007 r. Sądu Rejonowego w Oławie korzysta z powagi rzeczy osądzonej a wymierzone przeciwko takiemu tytułowi powództwo opozycyjne z art. 840 k.p.c., można oprzeć jedynie na zdarzeniach opisanych w przytoczonym przepisie.

Ustosunkowując się do zarzutu apelującej powódki Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż wbrew zarzutowi skarżącej Sąd Rejonowy czyniąc ustalenia faktyczne w sprawie uwzględnił akta sprawy karnej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Żarach o sygn. II K 1346/10, co wynika wprost z treści uzasadnienia wyroku. Niemniej jednak, okoliczności faktyczne ustalone na tej podstawie – są irrelevantne dla rozstrzygnięcia w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Jak wynika z akt niniejszej sprawy oraz zarzutów podniesionych w apelacji, zdarzenia na jakie powołuje się powódka zmierzają w istocie do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy. Bezsprzecznie bowiem okoliczności, na których opiera swoje powództwo – manipulacje, ze strony pośrednika kredytowego przy zawieraniu przez nią umowy kredytu z (...) Bankiem S.A. w 2001 r. – miały niewątpliwie miejsce przed powstaniem tytułu egzekucyjnego i co do zasady powinny były zmierzać do merytorycznego zwalczania wytoczonego przeciwko niej pozwu o zapłatę. A jak wyjaśnił już Sąd Rejonowy, badanie w trybie art. 840 k.p.c. sprawy prawomocnie zakończonej nie prowadzi i nie może prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania tej sprawy. Godziłoby to bowiem w powagę rzecz osądzonej. Utrwalone i jednomyślne jest stanowisko nauki i orzecznictwa co do niedopuszczalności powoływania w powództwie przeciwegzekucyjnym zarzutów stojących na przeszkodzie prawu wierzyciela. Wynika to głównie z rozgraniczenia postępowania egzekucyjnego i rozpoznawczego (glosa E. Wengerka do orzeczenia SN z dnia 12 kwietnia 1962 r., 2 CR 549/61, NP 1964, nr 3, s. 305 i n.). Potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72 (OSP 1973, z. 11, poz. 222), wskazując, że powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia na podstawie przepisu art. 840 k.p.c. (Komentarz do art. 840 k.p.c. Tadeusza Żyżnowskiego).

Wobec tego zasadnie Sąd Rejonowy przyjął, że powódka nie mogła w drodze tego powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny (vide m.in. wyrok SN z dnia 12 grudnia 1972r., II PR 372/72, OSP 1973, z. 11). Nie stanowi ono bowiem nadzwyczajnego środka prawnego. Podważenie prawomocnego orzeczenia może nastąpić tylko w trybie wznowienia postępowania.

Mając powyższe na uwadze apelację powódki jako niezasadną należało oddalić działając na zasadzie przepisu art. 385 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze apelację powódki jako niezasadną należało oddalić działając na zasadzie przepisu art. 385 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na zasadzie przepisu art. 102 k.p.c. i 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał bowiem, z uwagi na sytuację zarówno procesową jak i pozaprosesową powódki uzasadnione jest jego zastosowanie.